Lietas Nr. C32269415
Lietas arhīva Nr. C-2694-15/13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 6.augustā

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa

tiesnese M.Griķe

rakstveida procesā

civillietā

/pers. A/, personas kods /personas kods/, prasībā pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļas kārtībā.

Aprakstošā daļa

Prasītāja /pers. A/ cēlusi maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļas kārtībā.

Prasības pieteikumā norādīti apstākļi, ka puses ir bērnu /pers. C/, dzimuša /datums/un /pers. D/, dzimušas /datums/, vecāki. Atbildētājs bērnu uzturam mēnesī dod apmēram EUR 10, kas ir nepietekošā apmērā bērnu uzturēšanai. Mediācijas process nav iespējams.

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu prasītājai /pers. A/, personas kods /personas kods/, minimālos uzturlīdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 108.00 EUR apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no prasības iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadībai, un minimālos uzturlīdzekļus meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 108.00 EUR apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no prasības iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadībai.

Pēc tiesvedības uzsākšanas tiesa atbildētājam nosūtījusi prasības pieteikuma norakstu, pieprasot sniegt paskaidrojumus un izskaidrojot procesuālās tiesības un pienākumus. Atbildētājs dokumentus saņēmis 2015.gada 25.jūnijā (lietas lapa 9), atbilstoši Civilprocesa likuma 56. panta noteikumiem. Tāpat, uz deklarēto dzīvesvietas adresi tiesa

atbildētājam nosūtīja paziņojumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, izskaidrojot tiesības un procesuālās sekas. Nekādi iebildumi vai lūgumi no atbildētāja tiesā nav saņemti, paskaidrojumi nav sniegti.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{250} panta pirmo daļu prasība tiek izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Ar noteiktiem rakstveida pierādījumiem pierādīts fakts, ka puses ir prasībā norādīto bērnu vecāki (dzimšanas apliecības – lietas lapa 6,7) un ikdienas aizgādību par bērniem īsteno bērna māte, apšaubīt to nav pamata. Katra bērna dzimšanas apliecība pierāda, ka atbildētajam kā bērna tēvam ir ar likumu noteikts pienākums dot uzturu bērniem /pers. C/, dzimušam /datums/un /pers. D/, dzimušai /datums/.

Civillikuma 179.pantā noteikts vecāku pienākums samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu, lai nodrošinātu bērnu ar ēdienu, mitekli, apģērbu, varētu viņu kopt, audzināt un skolot, nodrošināt veselības aprūpi (skat. arī 177. pantā).

Konvencijas par bērna tiesībām 27.panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni. Minētā panta otrā daļa nosaka, ka vecāki vai citas personas, kas audzina bērnu, ir pirmām kārtām, atbildīgi par to, lai viņu spēju un finansiālo iespēju robežās bērnam būtu nodrošināti viņa attīstībai nepieciešamie dzīves apstākļi.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkts nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

2014.gada 1.janvārī stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas likmi", kuru 2.punkts noteic, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros līdz 2014.gada 31.decembrim ir 320 *euro.* 2015.gada 1.janvārī stājās spēkā grozījumi minētajā regulējumā, kuri noteic, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2015.gada 1.janvāra ir 360 *euro.*

Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus bērnu uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā ik mēnesi, normatīvos aktos noteiktā procentos izteiktā apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas līdz bērnu pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājai jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Prasītāja ir norādījusi, ka bērni dzīvo ar viņu un atbildētājs bērnu uzturam līdzekļus nedod pietiekamā apmērā. Iekams noteikti nav pierādīts pretējais, apšaubīt to tiesā nav pamata. Atbildētājs nav izmantojis tiesiski iedibinātu kārtību, lai varētu pilnvērtīgi piedalīties pušu sacīkstē (skat. Civilprocesa likuma 1., 8., 9., 10. pantos). Tiesa nodrošinājusi, lai persona to varētu veikt, paziņojot par to likumā (skat. Civilprocesa likuma 1., 26., 29., 56., 148., 149. pantos un Dzīvesvietas deklarēšanas likumā).

To, ka kopš prasības celšanas atbildētājs uzturlīdzekļus būtu devis atbilstošā apmērā, uzskatīt nav pamata, to pierādīt ir atbildētāja pienākums, bet tādi pierādījumi pušu sacīkstē lietā nav iegūti.

Ir noteikti pierādīts, ka atbildētājs ir nepilngadīgo bērnu /pers. C/, dzimuša /datums/un /pers. D/, dzimušas /datums/, tēvs. Uz likuma pamata, neskatoties uz to cik bērnu atbildētājam ir vai būs nākotnē, un kāds ir viņa iespējamais faktiskais mantiskais stāvoklis, kā arī spējas, atbildētājam ir pienākums nodrošināt un dot uzturu vismaz minimālā apmērā, kā to noteicis likumdevējs un Ministru kabinets (skat. juridisko motivāciju iepriekš).

Neapšaubāmi, uzturs bērniem ir nepieciešams pastāvīgi un abu vecāku pienākums ir to dot un nodrošināt ik dienas.

Novērtējusi prasībā norādīto, iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa, saskaņā ar Civillikuma 177., 179. pantiem, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Civilprocesa likuma 1., 8., 10., 44., 92.-97., 189., 190., 192., 193., 205. pantiem, 30.^{3} nodaļu, secina, ka prasība ir pamatota un noteikti pieradīta un kā tāda apmierināma pilnīgi, nepilngadīgu bērnu tiesību aizskārumu novēršot no prasības celšanas brīža, kas ir 2015. gada 28.maija (lietas lapa 4).

Ņemot vērā bērnu vecumu, no atbildētāja par labu prasītājai bērnu /pers. C/ un /pers. D/ uzturam piedzenami uzturlīdzekļi Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, katram EUR 108 ik mēnesi, kas ir 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai.

Prasītāja atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas ar likumu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu.

No atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva EUR 338.42 (2x108x12=2592-2134=458, no tiem 4%=18.32+320.10), to aprēķinot saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu un 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunktu un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktā) to faktiskajā apmērā EUR 7.33. Nodrošinot atbildētāja tiesības, par nolēmuma labprātīgai izpildei nepieciešamo laiku, tiesa to noteic maksimālo, kādu to noteicis likumdevējs – desmit dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu - ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Rezolutīvā daļa

Tiesa nosprieda:

apmierināt pilnīgi /pers. A/, personas kods /personas kods/, prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu Civilprocesa likuma $30.^3$ nodaļas kārtībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi EUR 108 (viens simts astoņi eiro), bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2015. gada 28.maija līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi EUR 108 (viens simts astoņi euro), bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2015. gada 28.maija līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus - valsts nodevu EUR 338.42 (trīs simti trīsdesmit astoņi eiro un 42 eiro centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7.33 (septiņi eiro un 33 eiro centi), kopā EUR 345.75 (trīs simti četrdesmit pieci eiro un 75 eiro centi).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Tiesas spriedums lietās par maza apmēra prasībām stājas spēkā šā likuma 203.pantā noteiktajā kārtībā.

Tiesas spriedumu lietās par maza apmēra prasībām lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no šā likuma $440.^2$ pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas

tiesnese M.Griķe